

Overgang van kleutergroep naar groep 3

Observatiemethoden: KIJK! Registratie en Onderbouwd
Verantwoordelijke: IB'er, directeur, leerkrachten kleutergroepen en groepen 3
Geëvalueerd: 08-04-2022

Doel:

Deze kwaliteitskaart geeft informatie over de overgang van de kleutergroep naar groep 3. Aan welke voorwaarden moeten de kinderen voldoen? Welke procedure wordt er gevolgd als er sprake is van verlenging in de kleutergroep of het versneld doorstromen naar groep 3?

Aanpak:

In het Nederlandse onderwijssysteem doen alleen de leerlingen die in de zomervakantie geboren zijn precies 8 jaar over de basisschool. De andere leerlingen doen er korter of langer over, afhankelijk van de keuze van school en/of ouders.

De inspectie heeft hierover het volgende uitgangspunt:
"De inspectie verwacht van de school dat er duidelijke criteria zijn opgesteld om een weloverwogen beslissing te nemen over het vertragen of versnellen bij kleuters en dat zij ouders in dit proces betrekken."

Halverwege de kleutergroep stellen de leerkrachten de vraag of de doorgaande ontwikkeling van een leerling wel gebaat is bij de overgang naar groep 3.

In de kleutergroep kan onderscheid gemaakt worden tussen:

- Onrijpe kinderen (nog speels, niet toe aan leren, zelfstandig werken, weinig interesse in getallen en/of letters).
- Kinderen die geboren zijn in de maanden oktober, november en december/januari (genoeg lestijd gehad in de kleutergroep).
- Kinderen met een beperkte ontwikkelingsmogelijkheid.
- Kinderen die nog geen zes jaar zijn, maar verder zijn dan hun leeftijdsgenoten.

Wij baseren onze overweging op de volgende punten:

- Observaties in de klas, werkhouding, interesse en motivatie.
- Sociaal gedrag. Hoe functioneert het kind in de groep? Heeft het aansluiting bij leeftijdsgenoten?
- Resultaten en overzichten vanuit de methode Onderbouwd en de KIJK!-registratie.
- Resultaten CITO M2 Rekenen en Taal (deze wordt bij twijfel over kinderen afgenomen).
- In welke mate voldoet het kind aan de basisvoorwaarden overgang naar groep 3 (zie bijlage).

Tijdspad kleutergroepen:

- December:

Signalering, welk kind behoort tot de risicogroep? Start overleg met leerkrachten/IB. Tijdens eerste oudercontact aangeven van twijfel.

- Februari/april:

Verzamelen van informatie: afnemen CITO M2, start BOUW (zie kwaliteitskaart BOUW) of start groepsdoorbrekend werken groep 3. Overleg met ouders over ontwikkeling kind. Bespreken eerste overweging wel/niet doorgaan naar groep 3.

- Mei/juni

Definitieve beslissing over verlening of vervroegde overgang.

Informatie ouders:

Ouders worden meerdere malen per jaar op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van hun kind(eren). De oudergesprekken zijn in februari en juni/juli. Tijdens deze gesprekken wordt de voortgang van de kinderen besproken.

Als de leerkracht twijfelt of een kind al toe is aan groep 3, wordt dit met de ouders besproken (zie tijdspad voor overlegmomenten met leerkracht en ouders). In goed overleg - maar de school hakt de knoop door- wordt dan besloten dat het kind nog een jaartje extra in de kleutergroep blijft. 'Doorkleuteren' of 'kleuterverlenging', wordt dat genoemd.

Registratie:

- KIJK! en Onderbouwd observaties worden ingevuld in het daarvoor bedoelde programma. Overzichten worden aan het einde van het schooljaar in ParnasSys gehangen.
- Leerkrachten schrijven een verslag van het gesprek in LeerUniek.
- Bij een verlenging van de kleutertijd of een vervroegde overgang naar groep 3 wordt er een verslag in LeerUniek gemaakt. In dit verslag is te lezen waarom we voor verlenging of verkorting hebben gekozen, wat de resultaten van de observaties zijn en hoe dit met ouders gecommuniceerd is.

Bijlagen:

- Basisvoorwaarden voor overgang van de kleutergroep naar groep 3.

CBS Prins Willem van Oranjeschool

Basisvoorwaarden overgang van de kleutergroep naar g naar g

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

- Het kind kan goed overweg met leeftijdsgenoten.
- Het spel van het kind heeft zich voldoende ontwikkeld.
- Het kind is emotioneel stabiel.
- Het kind is gemotiveerd om te leren en heeft een goede werkhouding.
- Het kind kan zich voor een langere tijd concentreren, ook als de taak niet naar de zin is.
- Het kind kan enige tijd zelfstandig werken na de instructie (zelfvertrouwen).
- Het kind is toe aan of nieuwsgierig naar groep 3.
- Het kind is voldoende zelfstandig en zelfredzaam.

Geletterdheid:

- Het kind kan zijn of haar eigen naam (leesbaar) schrijven.
- Het kind kan rijmen.
- Het kind kan eenvoudige woorden hakken en plakken.
- Het kind kan lettergrepen samenvoegen tot een woord.
- Het kind kan een logisch, verstaanbaar verhaal vertellen.
- Het kind voorspelt een verhaal a.d.h.v. de titel en/of afbeeldingen.
- Het kind weet hoe je een zin of verhaal moet lezen (van links naar rechts).
- Het kind kan minimaal 12 letters benoemen.
- Het kind kan onderscheid maken tussen de begin-, midden- en eindklank (auditief en visueel).
- Het kind kan kleine kleine visuele verschillen waarnemen in of letters en/of woorden.

Gecijferdheid:

- Het kind telt door vanaf verschillende getallen in de telrij t/m 20.
- Het kind telt terug vanaf getallen t/m 10.
- Het kind herkent getallen t/m 12.
- Het kind schrijft getallen t/m 10.
- Het kind weet wat er met '0' bedoeld wordt.
- Het kind kan hoeveelheden t/m 5 in één keer overzien en benoemen.
- Het kind kan hoeveelheden tot tenminste 10 representeren met bv. vingers, stippen, streepjes etc.
- Het kind hanteert rangtelwoorden (eerste, tweede enz.) tot tenminste 10.
- Het kind kent begrippen als meer/minder, veel/weinig en kan deze onderscheiden.
- Het kind kent de begrippen naast, op, onder, voor en achter.
- Het kind kan een aantal (on)eerlijk verdelen en kent het begrip splitsen.

Motorische ontwikkeling:

- Het kind heeft een pengreep waarbij het driekantig potlood netjes gehanteerd wordt.
- Het kind kan kleine eenvoudige schrijfbewegingen maken.